

SPRAWOZDANIE

za 2019 rok

z realizacji w Gminie Krapkowice zadań z zakresu wspierania rodziny – zgodnie z Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

I. Realizacja zadań własnych Gminy wynikających z Ustawy :

1). Działania asystenta rodziny

W celu realizacji ustawowych zadań w zakresie wspierania rodziny w OPS Krapkowice zatrudniony jest jeden asystent rodziny w wymiarze 1 pełnego etatu.

Usługami asystenta rodziny na przestrzeni całego **2019 roku** objęte zostało **16 rodzin** wychowujących małoletnie dzieci, w których stwierdzono pilną potrzebę wsparcia.

Ogółem w roku **2019** asystent współpracował z **60 osobami**, w tym z **35 dziećmi**.

W ciągu całego roku zmieniała się liczba środowisk objętych współpracą asystenta i tak jedna rodzina zrezygnowała ze współpracy, w dwóch przypadkach zakończono współpracę ze względu na osiągnięte cele, z jedną rodziną ze względu na wykonanie postanowienia Sądu, a z jedną rodziną zakończono współpracę z powodu wyjazdu za granicę.

Wobec powyższego na dzień **31 grudnia 2019** roku usługami asystenta objętych było **13 środowisk rodzinnych**.

Liczba rodzin objętych współpracą asystenta rodziny wg miejscowości :

Lp.	Miejscowość	Liczba rodzin	Liczba dzieci w rodzinie	Liczba osób w rodzinie
1.	Krapkowice	13	32	54
2.	Kórnica	1	1	3
3.	Żużela	2	2	3
	Razem	16	35	60

W ramach wykonywanych zadań asystent współpracował z następującymi instytucjami :

- placówki oświatowe tj. przedszkola i szkoły: podstawowa, specjalna, średnia,
- placówki służby zdrowia : szpitale, poradnie i gabinety specjalistyczne,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna,
- Zespół Kurateli Sądowej,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR),
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA),

- Poradnia Leczenia Uzależnień,
- Policja,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przemocy w Rodzinie,
- Sądy i Prokuratura,
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS),
- Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej (ZGKiM),
- Urząd Pracy (PUP),
- Urząd Miasta i Gminy (UMiG)

Głównymi problemami występującymi w rodzinach objętych współpracą asystenta są:

- bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych,
- bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- nieumiejętne gospodarowanie pieniędzmi,
- bieda i ubóstwo,
- trudne warunki mieszkaniowe lub brak własnego lokum,
- wielodzietność,
- niepełnosprawność ruchowa oraz intelektualna,
- długotrwała przewlekła choroba,
- deficyty rozwojowe,
- brak pracy i długotrwałe bezrobocie,
- alkoholizm oraz inne uzależnienia,
- samotne rodzicielstwo,
- wczesne macierzyństwo,
- sieroctwo biologiczne,
- przemoc w rodzinie,
- konflikty w rodzinie i środowisku,
- wykluczenie społeczne,

Zadania asystenta rodziny określa Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku, art. 15.1, w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym, o którym mowa w art. 11 ust. 1;
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;

- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 13a) realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2019 r. poz. 473);
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust. 1;
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- 19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 oraz z 2019 r. poz. 730), lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

W ramach swoich zadań asystent podejmował w środowisku następujące działania:

- wsparcie i pomoc w rozwiązywaniu problemów socjalno – bytowych rodzin (pomoc w pisaniu podań i próśb o przydział mieszkania lub zamianę na większe, inne itp.),
- pomoc w uzyskaniu dopłaty do czynszu mieszkaniowego,
- pomoc w uzyskaniu dodatku energetycznego,
- pomoc w trudnościach szkolnych (wspólne odrabianie lekcji, pomoc w opracowywaniu zagadnień do egzaminów, organizowanie potrzebnych pomocy szkolnych, lektur oraz podręczników, współpraca z nauczycielami),
- pomoc w zdobywaniu potrzebnych mebli, sprzętu gospodarstwa domowego oraz odzieży i obuwia,
- pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy dla podopiecznych (sporządzanie CV, przekazywanie aktualnych ofert pracy, pisanie listów motywacyjnych, itp.),
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych (pisanie podań, próśb, odwołań, pozwów, itp.),
- pomoc w wypełnianiu wniosków oraz dostarczaniu Krapkowickiej Karty Rodziny oraz Karty Dużej Rodziny,
- organizowanie pomocy prawnej dla podopiecznych,
- organizowanie wizyt w poradniach specjalistycznych (np. do dentysty, ginekologa, dermatologa, okulisty, do poradni odwykowej, itp.),
- towarzyszenie podopiecznym podczas wizyt w w/w poradniach bądź u lekarza,

- systematyczne udzielanie pomocy i znajdowanie kompromisowych rozwiązań sytuacji problemowych w poszczególnych rodzinach,
- motywowanie rodziców oraz dzieci do zmiany postaw życiowych i trwałych zmian na lepsze,
- motywowanie podopiecznych do podnoszenia swoich kwalifikacji,
- wymiana doświadczeń kulinarnych, propagowanie zdrowego odżywiania i zbilansowanej diety,
- zgłaszanie potrzebujących rodzin do różnych form pomocy rzeczowej.

Praca asystenta ma na celu wzmocnienie i poszerzenie kompetencji wychowawczych rodziców poprzez odpowiednią edukację w zakresie prawidłowych postaw rodzicielskich dot. organizacji i zagospodarowania czasu wolnego, egzekwowania obowiązków, stawiania granic i wymagań swoim dzieciom.

Asystent towarzyszył i pomagał rodzinom w różnych sytuacjach kryzysowych oraz odpowiadał na problemy bieżące.

Asystent zwracał uwagę na zacieśnianie więzi rodzinnych poprzez aktywne wspólne spędzanie czasu wolnego rodziców z dziećmi jak też rozwijanie ich zainteresowań i pasji.

Asystent na bieżąco utrzymywał współpracę z nauczycielami, wychowawcami i pedagogami szkolnymi, aby w razie problemów szkolnych odpowiednio szybko zareagować i udzielić stosownej pomocy.

Asystent rodziny pozostawał w stałym i systematycznym kontakcie z prowadzącym konkretną rodzinę pracownikiem socjalnym w celu wymiany bieżących informacji o rodzinie dotyczących jej funkcjonowania w środowisku.

Wszystko powyższe służyło podniesieniu efektywności i skuteczności podejmowanych działań.

W roku 2019 na wniosek Sądu Rejonowego w Strzelcach Opolskich usługami asystenta objęte były 4 środowiska rodzinne.

2).Placówki wsparcia dziennego

Dzieci z terenu miasta i gminy Krapkowice korzystały w roku 2019 z placówek wsparcia dziennego, tj. ze świetlic środowiskowych.

Głównym celem pobytu dzieci w świetlicach było zapewnienie im opieki i „wypełnienie” czasu wolnego. Ponadto udział w zajęciach świetlicowych to min. zapobieganie marginalizacji, wyrównywanie deficytów rozwojowych, nabywanie umiejętności prospołecznych, nauka wzajemnej współpracy i komunikacji, ochrona przed zagrożeniem uzależnieniami oraz wskazywanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.

Powyższe cele były realizowane poprzez :

- zajęcia edukacyjne,
- zajęcia sportowo-rekreacyjne,

- zajęcia dydaktyczno-wychowawcze,
- terapię indywidualną,
- współpracę z rodzicami,
- zajęcia w okresie ferii i wakacji,
- udział w imprezach okolicznościowych.

3). Rodziny wspierające

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej daje możliwość powołania tzw. **rodziny wspierającej**, która mogłaby świadczyć pomoc na rzecz rodziny przeżywającej trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Rodzina wspierająca razem z asystentem rodziny pomaga rodzinie przeżywającej trudności w wychowaniu i opiece nad dzieckiem, a także w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz kształtowaniu i wypełnianiu ról społecznych

W roku 2019 na terenie gminy Krapkowice nie uruchomiono takiej formy wsparcia.

4). Współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych

Zgodnie z Ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest zadaniem własnym gminy. W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości :

10% wydatków na opiekę i wychowanie w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% w drugim roku pobytu oraz 50% w trzecim i kolejnym roku.

W **2019** roku Gmina Krapkowice partycypowała w kosztach utrzymania **46** dzieci w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka lub placówkach opiekuńczo-wychowawczych w kwocie **335 471,60** zł.

Ośrodek Pomocy Społecznej współfinansuje pobyt dziecka w rodzinie zastępczej na podstawie postanowienia Sądu oraz decyzji wydanej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

II. Koszt realizacji Ustawy w zakresie zadań o wspieraniu rodziny :

W roku **2019** koszty realizacji zadania wyniosły łącznie **67.375,28** zł, w tym:

- środki własne – **49.249,28** zł,
- środki z dotacji – **18.126,00** zł.

Na środki własne składają się :

- wynagrodzenie i pochodne asystentów (1 etat)- **60.413,22** zł,
- ryczałt samochodowy- **1276,44** zł,
- koszty odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych – **1246,76** zł,
- pozostałe (ekwiwalent za odzież, środki czystości, materiały biurowe, szkolenia, PFRON, inne – **4438,86** zł.

III. Potrzeby wynikające z realizacji zadań Gminy określonych w Ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej :

1. Kontynuacja zatrudnienia asystentów rodziny oraz stworzenie możliwości ciągłego podnoszenia kwalifikacji poprzez szkolenia o tematach :

- Techniki skutecznego motywowania klientów do podejmowania zmian,
- Technika metody skoncentrowanej na rozwiązaniach,
- Metody pracy z osobami uzależnionymi,
- Metody pracy z osobami mającymi zaburzenia psychiczne,
- Wzory dokumentowania pracy
- Zadania asystenta rodziny w świetle Ustawy „Za życiem”

2. Podjęcie działań mających na celu utworzenie rodzin wspierających.

3. Wypracowanie jednolitych procedur w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia dzieci wspólnie z pracownikami socjalnymi, Zespołem Interdyscyplinarnym, Służbą Zdrowia, Policją i PCPR.

Zgodnie z Art.179 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

1. W terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.
2. Rada gminy , biorąc pod uwagę potrzeby, o których mowa w ust. 1, uchwała gminne programy rodziny.